

اعلاقات شما
نازلترین قیمت
 بیشترین دست آورد
 ۰۷۷۲۰۱۷۱۸۱

نمای اول

در تجلیل از هفته شهید عنوان شد:

رسانه‌ها باید برنامه‌های خود را در راستای هفته شهید عیار سازند

جلسه کمیته فرهنگی تبلیغاتی کمیسیون عالی برگزاری هفته شهید تحت ریاست معین امور نشرات وزارت اطلاعات و فرهنگ برگزار گردید. به نقل از آژانس باختر: در این نشست خانم سیمین حسن زاده معین امور نشرات، پیرامون اهمیت هفته شهید صحبت کرده از رسانه‌ها خواست تا برنامه‌ها و فعالیت‌های خویش را در راستای هفته شهید عیار سازند. همچنین در این نشست تصمصم گرفته شد تا رسانه‌های دولتی و خصوصی، میزگردها، مصاحبه‌ها و گزارش‌های ویژه‌ای را به مناسبت هفته شهید راه‌اندازی نمایند. علاوه بر آن به وزارت حج و اوقاف ابلاغ شد تا به ائمه و خطباء هدایت دهد که در خطبه‌های نماز جمعه و دیگر مراسم پیرامون هفته شهید در مساجد و تکایا در مرکز و ولایات از طریق رسانه‌ها، کارشناسان، ائمه و خطبا هر روز پیرامون موضوع صحبت نمایند. همچنین در این جلسه روزهای هفته‌ی شهید نام گذاری گردید

زندگی و هنر افغانی

بحث از زندگی و هنر، از مقوله‌های مهمی است که از گذشته‌های دور تا به امروز مورد تحلیل بوده است. فلسفه یکی علمی است که به این موضوع به صورت مبسوط پرداخته است. گذشته از چند چوچونی که فیلسوفان به آن، زبان تفکر و اندیشه‌ی قلم چرخانده‌اند، آنچه در شرایط کنونی به عنوان یک پرسش مطرح است اینست که میان زندگی و هنر افغانی چه رابطه‌ای است؟ آیا زندگی با تمام اشکال و ابعاد آن، هنر امروزی را تحت تأثیر خود قرار داده یا هنر احاطه‌ی هنری خویش را بر زندگی هنرمند حفظ کرده است؟ آنچه در پاسخ باید پیش از همه روشن شود، نقش زمان و مکان بر زندگی و اندیشه هنرمند و هنر است. جای شکی نیست که زندگی هم در بعد معنایی و هم در بعد شکلی و ساختار فزیک خود تغییرات بس شگرفی را در خود پذیرفته است؛ به گونه‌ای که هیچ اثری از زیست کهن در آن باقی نمانده و تمام اجزای ظاهری و باطنی آن دچار دگرگونی و تغییر شده است. به تناسب همین نسبت در زندگی، انسان نیز دگر شده است. انسان امروزی دیگر آن انسانی نیست که در قرون گذشته می‌زیسته است. به همین خاطر تاریخ را به دوره‌های مختلف و گونه‌های متفاوت تقسیم کرده‌اند. تاریخ امروز دیگر آن تاریخی نیست که انسان در مغاره‌ها و جنگل‌ها زندگی می‌کردند و از پوست شکاری، خود را می‌پوشاندند و با تبر و شمشیر به جنگ حیوانات وحشی می‌رفتند. از این رو همزمان با تحولات محیطی و تاریخی، انسان نیز متحول شده است. این رابطه را می‌توان در تمام ادوار تاریخ حفظ کرد و میان زندگی و انسان امروز سرایت بخشید. زندگی و انسان امروز در همین نسبت تغییری که بر اثر مرور زمان پیش آمده، زندگی می‌کند.

بنابراین، هنر که زاده‌ی افکار و خیالات انسان است نیز بی تأثیر نمانده و در میان انسان و زندگی زیست می‌نماید و رنگ می‌گیرد. هنر افغانی (منظور هنر بومی است) به عنوان اثری از ذهن و محیط، وجود خود را در سایه‌ی هنرمند افغانی و سرزمینی به نام افغانستان معنا و تعریف می‌نماید. لذا از آنجایی که انسان افغانستانی در عذاب زندگی می‌کند، هنر افغانی نیز بازتاب همین شکنجه و عذاب است. شاید نتوانیم اثر هنری‌ای را پیدا کنیم که در آن هیچ سایه‌ای از رنگ عذاب و رنج مذاب وجود نداشته باشد. حال این رنج چه به هدف اعتراض، انعکاس یافته باشد یا به صورت بیان واقع، در هر صورت از یک «من هنر افغانی» حکایت می‌کند. پس این «من هنر افغانی» نیست، جز عذاب.

به مناسبت هفته کرامت نمایشگاه هنری برگزار گردید

به نقل از آژانس باختر، در این نمایشگاه ده‌ها عنوان کتاب، سه صد عکس، تصاویر و تابلوها از زوایایی مختلف حرم امام رضا (ع) به نمایش گذاشته شده است.

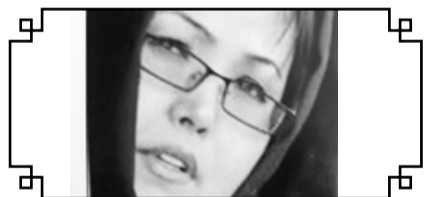

عباس حسن زاده رییس شورای عالی قرآنی افغانستان در صحبتی گفت: هدف از برگزاری این نمایشگاه‌ها آشنایی با فرهنگ ناب و معارف اسلامی است.

این نمایشگاه به مدت یک هفته به روی علاقمندان باز است. (باختر)

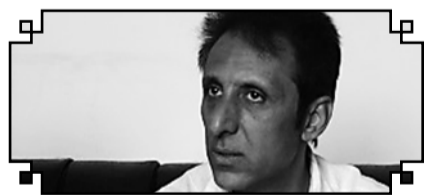
نمایشگاه کتاب، عکس، هنرهای تجسمی به مناسبت هفته کرامت در مسجد جامع الزهراء غرب کابل برگزار شد.

معرفی هنرمندان

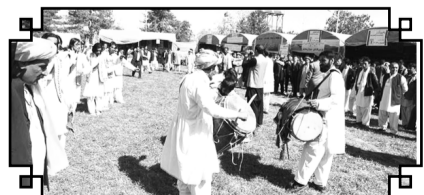
صفحه ۲

رابطه هنر و فلسفه

صفحه ۲

تاریخچه جهانی اتن

صفحه ۳

کتابخانه آکادمی علوم افغانستان افتتاح شد

در این کتابخانه برای سایر هموطنان با بیست درصد تخفیف و برای محصلین با پنجاه درصد تخفیف کتاب عرضه می‌شود.

کتاب فروشی آن نهاد را که در نزدیکی شفاخانه ایمرجنسی شهر نو کابل موقعیت دارد نیز افتتاح کرد. در این کتابخانه برای سایر هموطنان با بیست درصد تخفیف و برای محصلین با پنجاه درصد تخفیف کتاب عرضه می‌شود. (باختر)

از پنجاه و دو هزار جلد کتاب در عرصه‌های مختلف علمی، ادبی، تاریخی، دینی و سایر بخش‌ها تجهیز گردیده و شامل بخش کلکسیون‌ها، مجله‌ها و نشریات نیز می‌باشد. وی گفت که از این کتابخانه همه هموطنان بخصوص محصلان نیز استفاده کرده می‌توانند. همچنین رییس آکادمی علوم

به نقل از آژانس باختر، ثریا پوپل رییس عمومی آکادمی علوم هنگام افتتاح این کتابخانه صحبت نموده گفت: این کتابخانه با اضافه

رابطه هنر و فلسفه

در گفتگو با محمدحسین عباسی استاد دانشگاه

تهیه کننده: نوروزعلی کریمی

معرفی هنرمندان

صدیقه رضایی

صدیقه رضایی، تحصیلاتش را تا صنف دوازده به پایان رسانده و علاقه‌مندی اش به فیلم سازی باعث شد فعالیتش در این عرصه را در سال ۱۳۸۵ با فیلم «سفر به غواصی» آغاز کند.

زنده بمان

گونه: مستند

کارگردان: صدیقه رضایی

نویسنده: ص. رضایی

تصویر بردار: ص. رضایی

۲۸ دقیقه، ۱۳۹۰ D.V

خلاصه داستان:

بچه‌ی خردسالی که دچار بیماری مضمی است و در وضعیت بحرانی به سر می‌برد، پدرش در تلاش برای فراهم کردن داروهایش است تا بتواند او را از مرگ نجات دهد.

تاج محمد باختری

تاج محمد باختری متولد ۱۳۴۵، فیلم سازی را از سال ۱۳۸۵ با آتیه وران شروع کرده و بعد از آن چندین فیلم به سفارش تلویزیون‌های خصوصی ساخته است و اکنون به طور مستقل در فیلم‌سازی فعالیت دارد.

کابل امولانس

گونه: مستند

کارگردان: تاج محمد باختری

نویسنده: ت. باختری

تصویر بردار: ت. باختری

صدا بردار: حامد علی زاده

۳۰ دقیقه، ۱۳۹۰ D.V

خلاصه داستان:

بیماران اورژانسی منتظر رسیدن آمبولانس‌هایی هستند که به سختی در کوچ‌های تنگ و تاریک کابل، سرگردان به دنبال یافتن راهی برای زودتر رسیدن و نجات جان بیماران هستند.

(برگرفته از کتاب نخستین

جشنواره فیلم مهرگان)

اول عاشقانه است و بیست غزل دفتردم، بیسشر فلسفی است. اما من کوشیده‌ام تا حد ممکن شعر و فلسفه را آشتی بدهم، تا آنجا که ممکن بوده من این کار را کرده‌ام.

همین آشتی میان شعر و فلسفه را در اشعار دیگران چگونه ارزیابی می‌کنید؟

این مساله در شعرهای شاعران ایران و افغانستان و در کل در حوزه‌ی شعر فارسی بسیار کمرنگ است. گفته می‌توانم که در ایران شاید اولین کسی باشم که روی این مساله؛ یعنی آشتی میان شعر و فلسفه کار کرده‌ام.

آیا شما دیگران را هم در این راستا تشویق می‌کنید که شعرهای فلسفی بسرایند؟

نه، من هرگز کسی را به این کار تشویق نمی‌کنم، این یک بازی زبانی است. در این دنیا هرکسی بازی خودش را می‌کند. به قول مولاعلی(ع) «زندگی ملعبه‌ای بیش نیست یا زندگی بازیچه‌ای بیشتر نیست» خود زندگی یک بازیچه است. فیلسوفان هم به این معتقدند، طوری که سقراط این را به نوشیدن شوکران تشبیه می‌کند.

هرکس در عصر خودش بازی‌هایی دارد، یکی با توپ فوتبال بازی می‌کند، دیگر از سینما لذت می‌برد، من هم از شعر لذت می‌برم و بازی‌های خودم را می‌کنم؛ قسمی که ابن سینا و حافظ بازی‌های خودشان را کردند. این طور آیندگان ما هم بازی‌های خودشان را خواهد

من یک دفتر شعری دارم که شاید هفته آینده توسط انتشارات امیری از چاپ برآید. در این کتاب مجموع چهار غزل است که شامل دو دفتر بیست غزلی می‌شود. نام کتاب است «از چالوس تا پاریس» چالوس، یک جاده است و در واقع می‌توان گفت که محل تفریح مردم ایران و تهران است، فضای سبز و قشنگ دارد.

پاریس هم مهد مدرنیته و هم مهد پست مدرنیته است؛ برخلاف آن چه ادعا می‌شود آمریکا مهد تمدن غرب است؛ نه، امروز پاریس این جایگاه را دارد.

افغانستان سخت نیاز است. این زیبایی می‌تواند مرحم‌گذار دردها و رنج‌های مردم باشد. اما متأسفانه کمتر به این مساله توجه صورت گرفته است؛ اکثر هنرمندان دست به تولید آثاری می‌زنند که مردم را به یاد درد و رنج و بدبختی می‌اندازد؛ یا همان ضرب المثل است که می‌گوید «مردم را به یاد بدهکاری‌های شان می‌اندازد». اکثر شعرهای امروز متأسفانه همین‌طور است.

از بحث اصلی دور نرویم، شما چقدر از عناصر فلسفی

همان شعر «زگهواره تاگور دانش بجوی» در مورد یک فیلسوف صدق می‌کند. بنابراین، یک فیلسوف هیچ‌گاه تعریف کامل از هنر نمی‌دهد و همیشه به کندوکاوی‌اش ادامه می‌دهد.

اگر ما بپذیریم که وظیفه هنر بازسازی زندگی است و وظیفه فلسفه هم کندکاو و پاسخ‌یابی به تمام چیستی‌ها که شامل هنر نیز می‌گردد؛ وظیفه هنر و هنرمند امروز چیست؟

در دنیای امروز، اساسی ترین وظیفه‌ی یک هنرمند، تولید زیبایی است.

امروزه با گذشت زمان، دنیا هر روز سخت‌تر و سخت‌تر شده می‌رود، اینجاست که هنرمند با استفاده از هنرش می‌تواند زیبایی خلق کند و به ملایمت و نرمی انسان‌ها بیافزاید.

در کشور ما مانند افغانستان، هنرمندان باید قبل از همه چیز به تولید زیبایی توجه کنند. خلق

یک اثر زیبای هنری، فرق نمی‌کند شعر باشد، داستان باشد، فیلم باشد و یا هر اثر دیگر، در شرایط امروز

هنر به تولید زیبایی می‌پردازد و فلسفه از این دریچه‌ی هنر را کشف نموده و برجسته می‌سازد. شاید وظیفه هنر همان بازسازی زندگی باشد اما وظیفه فلسفه آن است که حجاب از چهره‌ی هستی بردارد. در بخش گفتگوی این شماره، مصاحبه‌ای را با محمدحسین عباسی استاد دانشگاه و شاعر موفق انجام داده‌ایم که با هم می‌خوانیم. اما پیش از آن باید متذکر شد که، عباسی ایرانی تبار است و حدود بیست سال است که شعر می‌سراید. اکثر مضمون‌های شعری وی اجتماعی و فلسفی بوده اما گاهی عاشقانه‌سرایبی هم می‌کند.

می‌خواهم نظر شما را درباره‌ی ارتباط فلسفه و هنر بصورت عموم و شعر و فلسفه بصورت خاص بپرسم.

برای پاسخ دادن به این سوال بهتر است که به گذشته برگردیم؛ یعنی باید بدانیم که در اوایل این بحث‌ها از کجا شروع شد. اگر فرض کنیم که یونان باستان مهد این بحث‌ها باشد؛ پس نخستین دانشمندان آن وقت همه فیلسوف بودند، سقراط، افلاطون و ارسطو همه فیلسوف بودند. از این منظر باید گفت که همه علوم از فلسفه جدا شده است. در مورد هنر هم شاید

بهتر باشد بگویم همین فیلسوفان بودند که به چون و چرای آن پرداختند و هنر از دل فلسفه بیرون آمد.

طوری که گفتیم، تمام علوم از فلسفه جدا شده است؛ پس ادبیات هم از فلسفه جدا شده است، حتا ریاضی و... البته بهتر است این را اشاره کنم که ما هر روز به سوی اختصاصی شدن علوم پیش می‌رویم. در اول این قدر علم نبود، با مرور زمان به اساس نیازمندی‌ها و کنج‌کاوای انسان‌ها، امروز شاهد شاخه‌های متعدد علوم هستیم. شما ببینید امروز همین علم طب به انواع متعددی همچون طب چشم، گوش و دندان و... تقسیم شده است.

ارسطو یک تعریف از هنر و بخصوص شعر دارد که می‌گوید؛ شعر سخن خیال‌انگیز است که حد اقل دارای دو معنا باشد. حالا با این تعریف می‌توان گفت که شعر می‌تواند از اندیشه‌های فلسفی منشأ گرفته و حتا تغذیه گردد؛ بر علاوه از چند منبع دیگر نیز می‌تواند آب بخورد و می‌تواند دارای بیشتر از دو معنا باشد.

به نظر شما تعریف یک فیلسوف از هنر چیست؟

ببینید! خودواژه فلسفه از دو کلمه گرفته شده است که مفهوم «دوست‌دار دانش» را می‌رساند، یک فیلسوف همیشه در کسب دانش و جستجو است و هیچ‌گاه خودش را کامل و یا هم دانای کل نمی‌پندارد.

یک فیلسوف همیشه و در هر جا در حال یادگیری است و حتا از مخالفانش هم می‌آموزد. ما یک واژه بی‌معنای را استفاده می‌کنیم «فارغ التحصیل» می‌گوییم. یک انسان هیچ وقت از دانش فارغ نمی‌شود؛

در کشوری مانند افغانستان، هنرمندان باید

قبل از همه چیز به تولید زیبایی توجه کنند. خلق یک اثر

زیبای هنری، فرق نمی‌کند شعر باشد، داستان باشد، فیلم باشد

و یا هر اثر دیگر، در شرایط امروز افغانستان سخت نیاز است.

این زیبایی می‌تواند مرهم‌گذار دردها و رنج‌های مردم باشد.

اما متأسفانه کمتر به این مساله توجه صورت گرفته است؛ اکثر

هنرمندان دست به تولید آثاری می‌زنند که مردم را به یاد

درد و رنج و بدبختی می‌اندازد؛ یا همان ضرب المثل است

که می‌گوید «مردم را به یاد بدهکاری‌های شان می‌اندازد».

اکثر شعرهای امروز متأسفانه همین‌طور است.

خوب من نمی‌خواهم شعرهایم را وام‌دار فلسفه کنم، در همین کتابم که گفتم بیست غزل دفتر

در شعرهای تان استفاده می‌کنید؛ یا شعرهای شما چقدر از فلسفه متأثر است؟

خوب من نمی‌خواهم شعرهایم را وام‌دار فلسفه کنم، در همین کتابم که گفتم بیست غزل دفتر

تاریخچه جهانی اتن

اتن ۲۲۰۰ سال قبل از میلاد قدامت تاریخی دارد. مصری‌های قدیم عقیده داشتند که رب النوع نیز اتن کرده است و تصور می‌کردند که پدران و نیاکان ما سحر و جادو را از اتن یاد گرفته‌اند و ستاره‌شناسان به حرکات مختلف و سمبولیک؛ کاینات و نظام شمسی را ترسیم می‌نمودند.

آنها حرکت هر ستاره و موقعیت هر سیاره را به حرکت خاصی به بینندگان نشان می‌دادند. از نوشته‌های (هیروکلیف) که در مبدع قدیم مصر تحریر یافته نتیجه‌گیری می‌شود که پادشاهان قدیم مصر مجبور بودند که اتن شاهی را اجرا نمایند و در حضور رب النوع به رسم حرکات اتن بسیار آهسته و به عجز اجرا می‌کردند. معلوماتی که امروز گواهی آن را می‌دهد از مجسمه‌ها و آثار یونان قدیم بدست آمده که برای هر رب النوع اتن مخصوص اجرا می‌شد. اتن و نمایش معروف که از نمایشنامه (دیونیسوس) که در پیش روی الهه اجرا می‌گردید در تاریخ یونان برای بار اول ظهور کرده است. نمایشنامه و تیاتر که در همان زمان توسط اشخاص مسلکی و فهمیده به شکل دسته جمعی اجرا می‌گردید و همچنان یک انتچی خوب آواز خوان خوب هم بود.

آنها لباس‌های کلان می‌پوشیدند و به روی خود را با ماسک می‌پوشاندند و بوت‌های نوک تیز به پای می‌کردند و حرکات دسته‌جمعی و مخصوص (اتن) از خصلت‌های آنها بود.

مشهورترین انتچی یونان قدیم عبارت از: (ایمیلیا) در نمایشنامه تراژیدی (و کودکس) در کمیدی و (سکینس) در نمایشنامه‌های هیجانی قابل یادآوری می‌باشد.

در یونان قدیم یک نوع اتن دیگر هم اجرا می‌شد که بنام (اکروباتیک) یاد می‌شد و اجرا کننده این اتن از جمله هنرمندان بسیار بزرگ بودند چرا که آنها مردم تعلیم یافته بودند و از دوران کودکی به آموختن این هنر مصروف بودند. در یونان قدیم فستیوال‌های اتن نیز مروج بود و این فستیوال‌ها به مرور زمان به شکل منظم‌تره (حرکات تربیتی و ورزشی) شکل یافت و در آن محیط عمومیت پیدا کرد.

اتن‌های یونان قدیم به اتن‌های فعلی افغان‌ها شباهت دارد خصوصاً اتن با اسلحه که به شکل هیجانی و ترسناک اجرا می‌گردد. این اتن به شکل بسیار هیجانی طوریکه هنرمندان انتچی اسلحه بدست داشته به اتن شروع می‌نمایند قسمیکه به یک طرف اسلحه‌داران و به طرف دیگر دفاع کنندگان قرار می‌گیرند و بعضی اوقات حمله کنندگان حمله می‌کنند و دفاع کنندگان دفاع می‌نمایند و بعضی اوقات دفاع کنندگان حمله می‌کنند و دیگران دفاع می‌نمودند. حتی در بعضی اوقات باعث مرگ و میرشان می‌شد، که به عوض خوشحالی غم و ماتم را به بار می‌آورد و این اتن در "سپارتا" بسیار مشهور بود حتی مردم به کودکان خورد سن از پنج سالگی این اتن را می‌آموختند. اجرا کنندگان این اتن مردم بسیار هنرمند و جنگجو و قوی بودند. به همین قسم در یونان قدیم فیلسوف‌های بزرگ انتچی‌ها بودند که از آن جمله چند تن آن را ذکر می‌نمایم: سوفوکل، افلاطون و سقراط از انتچی‌های بسیار مشهور یونان بودند. قصه بسیار مشهور است که در وقت محاصره (کریت) سقراط به

خاطر آزادی، اتن را اجرا کرد و حرکات مخصوص رقص پاها را تمثیل نمود.

تاریخ اتن ملی در افغانستان

اتن ملی در جامعه ما از اهمیت زیادی برخوردار است و در هر منطقه علاقمند زیاد دارد. هزاران سال قبل زمانی که انسان‌ها در مزارع زندگی می‌کردند، کوشا بر آن بودند تا احتیاجات اولیه خود

آرایش می‌دادند. گروه گروه به میدان اتن می‌آمدند و به شکل یک حلقه به حرکات موزون با نواختن دهل بازی کنان حرکات را اجرا می‌کردند. وقتی که دهل سریع می‌شد، حرکات نیز سرعت پیدا می‌کرد و تا هنگامی دوام می‌نمود که بازی کنان تاب و توان آن را داشتند و مطابق صدای دهل خیزها،

اتن توسط یک رهنا که اتن را آغاز می‌کند، اجرا می‌شود. این شخص از تخنیک‌های مختلف استفاده می‌نماید، و حرکت آخری

به اشاره وی صورت می‌گیرد. اشاره وی عبارت از دست زدن به

زمین یا بلند کردن دست است. موزیک به اثر تخنیک‌های رهنا

نواخته می‌شود و کاملاً مربوط به نوع اتن رهنا می‌باشد. اتن از ۵

دقیقه الی ۳۰ دقیقه طول می‌کشد. اتن وقتی خاتمه پیدا می‌کند، که

هیچ کسی در میدان باقی نماند. اتن گرچه از نگاه ساختمان فیزیکی

دشوار است، مگر بازی کنان در عین اجراضعیف نمی‌شوند. این رقص

در افغانستان بسیار مشهور است و در خوشی‌هایی مانند عید، نوروز،

عروسی، سالگره و غیره اجرا می‌شود.

نشستن و مکث را در هنگام اتن مراعات می‌نمودند. اتن در دوره آریایی‌ها از طرف شب و روز اجرا می‌شد. هنگامیکه اتن از طرف شب اجرا می‌شد، در بین حلقه اتن آتش روشن می‌نمودند و سایه بازی کنان در اطراف دیوارهای میدان ظاهر می‌شد. و همین سایه‌ها باعث دلچسپی مردم می‌شد.

در پهلوی آن آریایی‌ها در هنگام خوشی اتن می‌کردند، در میدان‌های جنگ نیز به خاطر به جوش آوردن خون جوانان اتن می‌نمودند. یکی از علت‌های پیروزی این سرزمین در جنگ‌ها همین بود. و قتیکه تجاوزگران به این سرزمین هجوم می‌آوردند، دهل‌ها نواخته می‌شد که از آن صداهای قهرآور شنیده می‌شد، جوانان با شمشیرها به میدان جنگ می‌آمدند و خویش را آماده جنگ می‌کردند.

لحظات تیر شد، زمان‌ها گذشت ولی اتن آریانا هنوز هم در فرهنگ افغانها بخش ویژه را تشکیل می‌دهد. اتن‌ها در اقوام مختلف افغانستان وجود دارد و بیتهای گوناگون اتن نواخته می‌شود.

اتن یک رقص دیرینه افغان‌ها است؛ معمولاً توسط مردها به گونه تشریفاتی اجرا می‌شود. بعدها این رقص به رقص مسلمانان شهرت یافت. عقیده بر این بود که اتن، نظامیان را قبل از رسیدن به هدف به خداوند (ج) نزدیک می‌سازد. این رقص توسط مردها به میان آمده بود و افغان‌ها که در سرحدات و مناطق جنوبی افغانستان وجود دارند، آن را اجرا می‌کردند.

محقق: پوهنمل محمد رسول زلمی

خوشی‌هایی مانند عید، نوروز، عروسی، سالگره و غیره اجرا می‌شود.

انواع اتن

اتن در هر منطقه نوعیت و حرکات مختلف همان منطقه را دارد. انواع مختلف اتن مشتمل بر کابلی، وردکی، لوگری، خوشی/پکتیایی، هراتی، کوچیانی/کوچی، ختکی، پشپی (با سرنی و توله) و نورستانی است.

در ذیل لیست اتن‌های مشهور و شناخته شده افغانستان ارایه شده است. انواع مختلف اتن‌ها به قسم آمیخته شده توسط افغان‌ها اجرا می‌شود و اتن یک منطقه نسبت به منطقه دیگر برتری ندارد، زیرا هر یک آن نوعیت و حرکات خاصی خود را دارد.

اتن کابلی

در این رقص بازی کنان به ضرب‌های دهل بازی می‌کنند. این رقص معمول توسط زن‌ها و مردها اجرا می‌شود، که مشتمل بر ۲-۵ مرحله می‌باشد که در آخر توسط چک زدن به داخل میدان خاتمه می‌یابد و بعد عین مرحله تکرار می‌شود. سربین و بازو به شکل مرتب و موزون محرک می‌شوند و بازی کن به طرف راست و چپ پس و پیش می‌رود. البته در هنگام اجرا بندهای دست نیز با حرکت منظم و محرک می‌باشند و یک دست حرکات را به طرف بیرون حلقه اجرا می‌کند بعد از دوران به طرف مرکز آورده و با دست دیگر یک چک می‌زند. سرعت و زمان اجرای این اتن مربوط به موزیک نواز می‌باشد.

اتن وردکی

این اتن چک ندارد و مشتمل به حرکات تمام بدن، دواپر و همچنان یک دستمال که هر دوره را شدید تر می‌سازد، می‌باشد. مردها در این اتن معمولاً به بروتهای پراکنده خود مفتخر می‌باشند. موهای خود را چرب نموده تا وزن آن در هنگام دور بیشتر شود. اجرای این اتن معمولاً مربوط به موزیک نواز یا رهنا تیم می‌باشد.

اتن لوگری

اتن لوگری معمولاً از شرمندگی آنها و از وقفه‌های موزیک که در سطح محلی اجرا می‌کند، معلوم می‌شود. اتن آنها نیز علامت دور لوگری را دارد. دست‌های شان همیشه بلند می‌باشد

و چک می‌زنند با همان حرکت دور می‌زنند و در هنگام دور به زودی چک می‌زنند، در آخر به وسط میدان دو یا یک چک می‌زنند. معمول نیست که در اتن یک یا دو دور تماشا شود. این اتن توسط زن‌ها و مردها و حتی پسران و دختران اجرا می‌شود. مردها لنگی به سر دارند و همیشه در آخر وقتی ضرب دهل سریع می‌شود آن را دور می‌کنند. این اتن نیز به اشاره موزیک نواز پیش می‌رود و یا هم بازی

کننده‌ها موزیک را تغییر می‌دهد. **اتن پکتیاوال (خوستی)** این اتن معمولاً ۵ الی ۷ مرحله یا بیشتر از آن دارد. در این اتن سر به‌طرف راست و چپ حرکت می‌کند، موها دراز به هوا می‌پزند و با دور مکرر آنها به طرف مرکز می‌نشینند، این اتن نظر به حرکت بازی کننده‌ها اجرا می‌شود. نوع اجرا اتن بسیار دلچسپ است. **اتن کوچیانی (کوچی)** اتن کوچیانی به شکل عامیانه اتن کوچی است. این اتن معمولاً توسط زن‌ها در هنگام خوشی‌ها (سالگره، نوروز، آمدن بهار و غیره) اجرا می‌شود. مردها آن را با موهای بسیار دراز تر، بروتهای متحرک و ریش‌های دراز اجرا می‌کنند. معمولاً با دستمال اجرا می‌شود و حرکات دوری بسیار زیاد دارد. این اتن ۱۰ یا بیشتر مرحله دارد که مشتمل به نشستن بازی کنان به زانو می‌باشد و سرهای خود را موازی به ضرب دهل حرکت می‌دهد. پیچیدگی یا عمیق بودن آنها در ساحه وسیع اجرای بازی آنها می‌باشد، که حتی به زمین‌های دیگر توسعه پیدا می‌کند. این اتن نیز نظر به حرکات بازی کننده‌ها اجرا می‌شد. **اتن ختک:** این اتن در زمان مغل‌ها بوجود آمد و آن قسمی بود که بازی کنان با خود اسلحه نیز داشتند. یک بازی کن ختک به مانند قهرمان با شوق و احساسات، اتن را اجرا می‌کند. احساسات خود را به شکل فیزیکی نشان می‌دهند و الی ۳ شمشیر که وزن آن یک و نیم کیلو گرام باشد، با خود در عین اجرا اتن دارد. این اتن دارای ۵ مرحله است و مشتمل با حرکات شمشیر می‌باشد. این اتن نیز نظر به حرکات بازی کنان اجرا می‌شود. **اتن نورستانی:** این اتن نسبتاً اتن جدید است و با آلات محلی نورستانی‌ها اجرا می‌شود. این اتن توسط زن‌ها و مردها اجرا می‌شود. زن‌ها با دست‌های خود را بلند می‌گیرند و یا با ضرب دهل شانه به شانه می‌شوند. نوعیت دیگر این اتن که در مناطق سرحدی چترال اجرا می‌شود، مشتمل بر اجرای عمل یک بازی در وسط می‌باشد. این اتن آهسته اجرا می‌شود. و به شکل تدریجی در آخر دواپر سریع می‌شود و به چک‌ها و صداهای شوق برانگیز حصار مزین می‌شود. توجه بیشتر این اتن در حرکات شانه و حرکات خوش‌آیند بند دست می‌باشد.

مآخذ:

- ۱- خاوری، غوثی. ۱۳۷۰ د پاتو شفاهی ادبیات، کابل: مطبعه دولتی.
- ۲- رفیع، استاد حبیب الله، مصاحبه معلوماتی در مورد اتن ملی. کابل: رادیو آزادی.
- ۳- غلام محمد. ۱۳۵، د پشتنو دودونه. کابل: چاپ مطبعه دولتی.
- ۴- غروال، محمد عارف. غرنی سندی. کابل: مطبعه دولتی.
- ۵- مجله هنر. ۱۳۶۰، شماره چهارم. پکتیا: صفحه ۱۴
- ۶- پیشکش ویژه "www.afghanvirtual.com" در مورد اتن
- ۷- استفاده از سایت "www.google.com"

درس‌هایی برای نوشتن فیلمنامه اکشن

نویسنده: ویلیام سی مارتل مترجم: سعید خاموش

مخاطب رازهای غافلگیر کردن

قسمت دوم و پایانی

ترفند تماشاچی را شوکه می‌کنید و داستان را در روندی کاملاً متفاوت می‌اندازید. یک مثال خوب فیلم «روانی (روح)» هیچکاک و صحنه حمام آن است.

آنچه در این صحنه بیننده را شوکه می‌کند برهنگی یا خشونت بی‌پرده آن نیست، بلکه این مسئله است که قهرمان اصلی ماجرا در نیمه راه کشته می‌شود. بیننده حیران می‌ماند. قبل از آن در هیچ فیلمی این مسئله پیش نیامده بود. این که قهرمان فیلم در یک سوم اول فیلم کشته شود، اصولاً در سینما معمول نبود. اصلاً نمی‌شد تصور کرد که داستان فیلم چنین روندی داشته باشد. شوکه کردن تماشاچی بدون زمینه‌چینی صورت می‌گیرد. اگرچه من کشتن شخصیت اصلی را به شما پیشنهاد نمی‌کنم (چون کمی افراطی است) ولی به قتل رساندن همراه، دختر مورد علاقه یا کشتن غیر منتظره یکی از نزدیکان قهرمان داستان، شوک‌های خوبی به بیننده وارد می‌آورد.

فیلم «بازی گریه آور (نیل جوردن)» یک شوک بی‌نظیر به بیننده وارد می‌آورد. راز معروف فیلم، ماجرا را در چنان مسیر غیر منتظره‌ای می‌اندازد که بیننده نمی‌داند در صحنه بعدی چه اتفاقی می‌افتد. شما امکان دارد در وهله نخست فکر کنید آنچه رخ داده همان چرخش داستانی فوق‌الذکر است. ولی چرخش‌های داستانی تماشاگر را آن قدر شوکه نمی‌کنند و یا این چنین کل ماجرای فیلم و شخصیت‌های آن را در مسیر متفاوت دیگری نمی‌اندازند. پس از آنکه با آن صحنه معروف، چنان شوکی به تماشاگر وارد شد، هیچ چیز در فیلم «بازی گریه آور» مثل قبل نخواهد بود. حتی پس از آن که تروریست‌های ارتش جمهوری خواه ایرلند دوباره وارد ماجرا می‌شوند، پیرنگ آن چنان در مسیر متفاوتی افتاده که نتیجه به هر حال آنچه که شما پیش‌بینی می‌کردید نخواهد بود. منبع: <http://kadschool.ir/fa/news/416>

به خاطر ارتکاب یک جنایت منطقی به نظر نمی‌رسد. وقتی پولیس‌ها او را به زور داخل انبار می‌برند، پیش‌بینی می‌کنیم مسئله‌ای امکان دارد اتفاق بیفتد، چون می‌خواهند از او اعتراف بگیرند. ولی بعد واقعاً یکه می‌خوریم. حال اگر این چرخش ناگهانی داستان کارگر می‌افتد، بدین خاطر است که روند منطقی وقایع (سورپرایز بودن جشن تولد) خود چرخش داستانی را تشکیل می‌دهد.

وقتی به جنبه انحرافی قصه فکر می‌کنیم، متوجه می‌شویم که تا چه حد ظریف و شکننده است: واقعاً عجیب نیست اگر پولیس شما را در حال دیرپوری دستگیر کند و به خاطر ارتکاب جنایتی که مرتکب نشده‌اید، متهم شوید؟ پولیس‌ها با تهدید به سبلی زدن و اعتراف گرفتن از شما، به نظرتان شتاب زده عمل نمی‌کنند؟ کل ماجرای دستگیری به نظر منطقی نمی‌رسد. ولی ما باورش می‌کنیم. چون نویسنده توجه ما را از داستان اصلی به سوی دیگر منحرف می‌کند. او هم مثل یک شعبده‌باز به ما حقه زده است. بهترین راه به وجود آوردن یک چرخش داستانی این است: با منحرف کردن بیننده و پیش‌بینی‌های غلط او، توجه او را از روند منطقی داستان به سوی دیگر جلب کنید. اینجاست که وقتی حوادث منطقی رخ می‌دهند، غافل‌گیر کننده به نظر می‌رسند.

شوکه کردن تماشاگران
شوکه کردن تماشاگر یک چرخش داستانی با ضریب صد است! با این

است و همسرش در خانه منتظر اوست. دائم تکرار می‌کند که عوضی گرفته‌اید. یکی از پولیس‌ها، طرحی از چهره قاتل را به او نشان می‌دهد... و طرح با چهره قهرمان تفاوت نمی‌کند! حالا دیگر قهرمان ما وحشت کرده است. سالروز تولدش است. چنین

بهترین راه به وجود آوردن یک چرخش داستانی این است: با منحرف کردن بیننده و پیش‌بینی‌های غلط او، توجه او را از روند منطقی داستان به سوی دیگر جلب کنید. اینجاست که وقتی حوادث منطقی رخ می‌دهند، غافل‌گیر کننده به نظر می‌رسند.

می‌برند و چراغ‌ها را روشن می‌کنند. سورپرایز! همه این کارها نقشه سورپرایز پارتی همسر و دوستان او بوده است! وقتی شما به کل ماجرای این اپیزود فکر می‌کنید قضایای «سورپرایز پارتی» جریانی منطقی است که ممکن است در سالروز تولد قهرمان ما اتفاق بیفتد. حال آنکه دستگیر شدنش

مسائلی ظاهراً نباید در سال روز تولد آدم پیش بیاید. قهرمان ما دوباره به عجز و لایه می‌افتد و ادعای بی‌گناهی می‌کند. پولیس خشن می‌گوید: خودت خواستی، ما خیال داشتیم تو را به اداره پولیس ببریم، ولی حالا تو را به یک انبار متروکه می‌بریم و آن قدر لت بکنیم تا خودت اعتراف کنی.

با منحرف کردن بیننده و پیش‌بینی‌های غلط او، توجه او را از روند منطقی داستان به سوی دیگر جلب کنید. اینجاست که وقتی حوادث منطقی رخ می‌دهند، غافل‌گیر کننده به نظر می‌رسند.

آیا به جادو اعتقاد دارید؟ بهترین روش خلق یک چرخش داستانی، به واسطه «عمل جادویی» انجام می‌شود. شعبده‌باز برای حقه زدن، از منحرف کردن حواس تماشاچی و پیش‌دستی استفاده می‌کند. وقتی یک شعبده‌باز به شما نشان می‌دهد که چیزی در آستین ندارد، در واقع مخفیانه ورقی از جیب عقیش بیرون کشیده و آن را به زیر پیاله روی میز سر داده است... و این کار در واقع منحرف کردن حواس تماشاچی است. شما در دنباله پیش‌بینی می‌کنید که ورق از آستین شعبده‌باز بیرون خواهد آمد و وقتی که می‌بینید ورق کذایی سر از زیر پیاله آب روی میز در می‌آورد، غافل‌گیر می‌شوید.

در یکی از اپیزودهای سری فیلم‌های تلویزیونی «هیچکاک» تقدیم می‌کنند، پولیس جلو موتر مردی را که از سر کار به خانه برمی‌گردد را می‌گیرد. مرد می‌گوید: قبول می‌کنم که سرعتم زیاد بوده ولی این دفعه امکان دارد ارفاق کنید و نادیده بگیرید؟ سالروز تولدم است و همسرم تدارک شام دیده است. پولیس‌ها به او دست‌بند می‌زنند و می‌گویند: ما شما را بخاطر سرعت غیرمجاز دستگیر نمی‌کنیم. دستگیری شما بخاطر ارتکاب یک جنایت است. قهرمان ما می‌گوید که حتماً عوضی گرفته‌اید چون گناهی مرتکب نشده. پولیس‌ها می‌گویند: آدم‌های جنایت‌کار همگی چنین ادعایی می‌کنند. قهرمان به التماس می‌افتد که سالروز تولدش

برگزیدگان جشنواره جهانی فیلم مونترال اعلان شد

سی و هشتمین جشنواره جهانی فیلم مونترال، بیست و یکم اگست حضور فیلمسازانی از ۷۴ کشور دنیا در مونترال کار خود را آغاز کرد و در غروب یکم سپتمبر در سینما امپریال با معرفی برترین‌ها به کار خود پایان داد.

به نقل از فارسی بی بی سی، در طول جشنواره امسال ۳۵۰ فیلم نمایش داده شد که شامل ۱۶۰ فیلم بلند و ۱۳۲ فیلم اول از سرتاسر جهان و فیلم‌های کوتاه بود و به گفته برگزارکنندگان با نگاه به آینده سینما برگزیده شده بودند.

جایزه مردمی بهترین فیلم مستند این جشنواره به آیت نجفی، فیلمساز ایرانی برای فیلم «سرزمین بی‌آواز» محصول مشترک آلمان و فرانسه تعلق گرفت.

جایزه ویژه هیئت داوران هم به فیلم «دماغه نوستالژی»، از جاپان به کارگردانی ایزورو ناروشیما تعلق گرفت. در بخش مسابقه فیلم‌های اول نوبرو هیروز، دونالد رانوو و بهمن مقصدلو، تهیه‌کننده و فیلمساز ایرانی مقیم امریکا به داوری فیلم‌های این بخش پرداختند و جایزه بهترین فیلم اول را به فیلم «گونزالس» از مکزیک به کارگردانی کریستیان دیاز پاردو اهدا کردند.

پوهنچی ژورنالیزم صاحب لابراتوار می‌شود

تهیه‌کننده: حسین علی حیدری

وسایلی لابراتوار عکاسی دیپارتمنت عکاسی

اتاقی هم به این منظور از طرف مدیریت تدریسی در نظر گرفته شده است. هزینه‌ی ساختمانی آن که نزدیک به پنجاه هزار دلاری شود از طرف پوهنتون نبراسکای امریکا پرداخته می‌شود. ساخت این لابراتوار که به زودی تکمیل خواهد شد، مشکلات زیاد از سد راه دانشجویان برداشته خواهد شد.

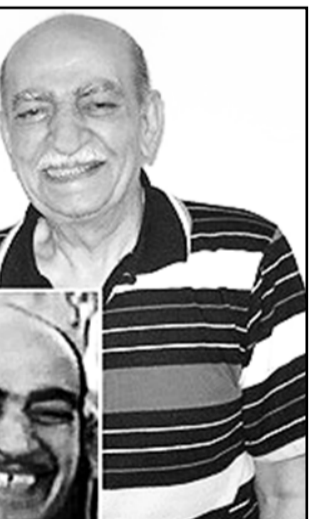
وسایله‌های موجود استدیو، از کمره‌های مختلف چون دی ۵، دی ۳۲۰۰، دی فایف، دی سیون و نایکون و لنزهای مختلف چون لنز ساده‌ی چشم ماهی و ایدنکل زاویه تمام لنز ۱۷ بر ۲۰۰ و لنز زوم ۴۰۰ بر ۱۰۰ استفاده خواهد شد. و وسایلی دیجیتالی که از طرف پوهنتون نبراسکای امریکا برای این لابراتوار تهیه خواهد شد.

فوتوژورنالیزم از مضمون‌های اساسی در دانشکده‌ی ژورنالیزم به شمار می‌رود که در سال‌های گذشته در یک سیمستر و آن هم به صورت تئوری درس داده می‌شد. قرار است در سال روان، فوتو ژورنالیزم به صورت عملی در سیمستر چهارم صنف دوم پوهنچی ژورنالیزم تدریس شود. برای تدریس عملی این مضمون، نیاز به لابراتوار فوتو ژورنالیزم است که مسوول ساخت آن از طرف اساتید دانشکده استاد پوهیالی میرذکی انصاری می‌باشد. به گفته‌ی میرذکی انصاری با ایجاد این لابراتوار تغییرات اساسی و بنیادی در عرصه‌ی تدریس و فعالیت‌های دانشجویان به وجود خواهد آمد. همچنان به گفته میرذکی انصاری، برای آشناسدن عملی دانشجویان با

حسن رضیانی، هنرمند مشهور ایران در گذشت

بود و پس از آن با بازی در نقش عین‌الله باقرزاده در مجموعه فیلم‌های صمد به شهرت و محبوبیت رسید. او در این مجموعه نقش فرزند یکی متمولین روستا را بازی می‌کرد که بر این باور بود به دلیل موقعیت خانوادگی‌اش از دیگران بیشتر می‌داند اما صمد او را هم تمسخر می‌کرد و همواره با صمد درگیر بود. فیلم‌های تنگنا (ساخته امیر نادری-۱۳۵۲)، پنجره (جلال مقدم-۱۳۴۹) و گزارش (کیارستمی-۱۳۵۶) از فیلم‌های سینمایی بود که او در آنها بازی کرده بود. او همچنین نقش کوتاهی در فیلم «انتخاب» (ساخته تورج منصوری-۱۳۸۳) ایفا کرده بود. (بی بی سی)

شهرت داشت. پس از ۷۰ روز بستری در شفاخانه درگذشت. او در پی سکت قلبی در ۸۳ سالگی در تهران درگذشت. حسن رضیانی متولد سال ۱۳۱۰ در مشهد و فارغ‌التحصیل رشته تیاتر بود، در سال‌های بین ۱۳۳۱ و ۱۳۳۴ در برنامه رادیویی «شما و همکار» همکاری داشت. نخستین بازی سینمایی او در فیلم «فرشته وحشی» (ساخته مهدی رئیس فیروز-۱۳۳۸)

حسن رضیانی، بازیگری که بیش از هر چیز به دلیل ایفای نقش عین‌الله باقرزاده در مجموعه تلویزیونی صمد